

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Most, Zdeňka Štěpánka 2912

Zdeňka Štěpánka 2912, 434 01 Most

Identifikátor školy: 600 083 870

Termín konání inspekce: 30. listopad – 3. prosinec 2004

Čj.:	f3-1115/04-5226
Signatura:	kf4cy114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Most, Zdeňka Štěpánka 2912 je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Statutární město Most, Radniční 1. Dle Rozhodnutí o změně zařazení základní školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které vydalo MŠMT dne 27. 7. 2004 pod čj. 23 082/04-21 s účinností od 1. 8. 2004, subjekt sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. V době konání inspekce navštěvovali 25 tříd 624 žáci. V 6. – 9. ročníku jsou zřízeny třídy pro talentované žáky s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Od 1. září 2002 je na škole otevřena přípravná třída pro děti se sociálním znevýhodněním. Škola má statut cvičné školy průběžné praxe pro výchovu a odborné vzdělávání žáků Střední pedagogické školy Most.

Rada školy je zřízena, ale aktivní činnost vyvíjí pouze Klub rodičů a přátel školy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Zjištění a zhodnocení personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole
2. Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v přípravném ročníku, v bloku předmětů na 1. stupni (český jazyk, matematika, hudební výchova, výtvarná výchova) a ve skupině společenskovedních a přírodovědných předmětů v 6. – 9. ročníku vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
3. Tematická inspekce – Autoevaluace základních a středních škol
4. Tematická inspekce – Multikulturní výchova

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z celkového počtu 35 pedagogických pracovníků, kteří v letošním školním roce zajišťují výchovně vzdělávací činnost ve škole, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti 32 pedagogové. Výuku na 1. stupni zajišťovalo čtrnáct učitelek, z nichž je dvanáct plně kvalifikovaných. Dvě nekvalifikované učitelky v současné době studují učitelství pro první stupeň. Nejvyšší dosažené vzdělání třetí nekvalifikované vyučující na 2. stupni je středoškolské. Při tvorbě úvazků je v maximální míře preferována odbornost a zkušenost pedagogů. Jsou zohledňovány i osobnostní předpoklady vyučujících, jejich specifické schopnosti a zájmy. Z hlediska aprobovanosti je nejlépe zajištěna také výuka sledovaných přírodovědných předmětů. Výchovné poradenství zabezpečují dva pedagogové bez požadovaného kvalifikačního studia, ale s dostatečnou délkou pedagogické praxe. Tuto funkci vykonávají od 1. října 2004.

Ředitel školy má kvalitně zpracovaný Organizační řád školy včetně grafického znázornění organizační struktury, které vytvářejí předpoklady pro účelné řízení školy a přispívají k jejímu bezproblémovému chodu. Schéma přehledně vymezuje vztahy podřízenosti a delegování pravomocí, které je zakotveno také ve zpracovaném kontrolním systému.

V rámci organizačního systému ředitel školy úspěšně využívá rozšířené vedení, metodické útvary, pedagogickou radu a žakovskou samosprávu jako své poradní orgány. Ty vytvářejí prostor ke konfrontaci názorů a podněcování aktivity a iniciativy učitelů, napomáhají vedení školy k efektivnímu řízení a zkvalitňování výchovně vzdělávací činnosti. Zápisy z jednání pedagogických rad poskytují dostatek informací o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy na škole.

System poskytování odborné a metodické pomoci začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je funkční a využívá profesionality zkušených pracovníků. Mezi pracovníky školy je účelně zaveden spolehlivý přenos informací v podobě pravidelných pracovních porad, týdenních plánů, informačního panelu ve sborovně a zasedání žákovské samosprávy.

Na usměrňování činnosti pedagogických pracovníků a posuzování výsledků vzdělávání a výchovy žáků je zaměřena vnitřní kontrola a hospitační činnost ředitele školy a jeho zástupkyně. Kontrolní systém zahrnuje ostatní činnosti organizace, jeho funkčnost je založena na důsledném a průkazném vyhodnocování plnění stanovených úkolů. Výsledky kontrol jsou řešeny operativně s příslušnými pracovníky, v zobecněné podobě jsou předmětem jednání pedagogické rady, metodických sdružení a předmětových komisí. Efekt přijatých opatření je následně vyhodnocován. Ředitel školy má stanovena jasná kritéria pro hodnocení práce pedagogických pracovníků a jejich odměňování. Sebehodnocení pracovníků není využíváno.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků reaguje na aktuální a prioritní potřeby školy a směřuje k optimalizaci personálních podmínek pro vzdělávání a výchovu žáků. Vedení školy umožňuje pedagogům účast na vzdělávacích akcích, které bezprostředně souvisejí s předměty posilující profilaci školy – např. matematika, přírodovědné předměty, informatika, předměty 1. stupně.

Personální podmínky vzdělávání jsou vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Komplex sídlištní školy tvoří pět samostatných pavilonů, postavených před čtyřiceti lety. Z hlediska funkčnosti, bezpečnosti a psychohygieny jsou vytvořeny příznivé podmínky pro výchovně-vzdělávací proces. Prostory chodeb jsou esteticky vyzdobeny výtvarnými a ručními pracemi žáků. Kmenové třídy s upraveným interiérem a množstvím názorných tabelárních pomůcek působí na žáky podnětně. Nedílnou součástí výzdoby tvoří květiny. Učebny jsou postupně vybavovány novými žákovskými lavicemi, nábytkem a audiovizuální technikou – CD přehrávači, radiomagnetofony, televizory, a videorekordéry. Výuka chemie, fyziky a hudební výchovy probíhá v odborných pracovnách, z nichž pracovna fyziky je nově zařízená moderními pracovními stoly a nábytkem. Zařízení a vybavení pracovny chemie je zastaralé a již neodpovídá dnešním požadavkům na výuku. Vzhledem k tomu, že na 2. stupni žáci docházejí na výuku za učitelem, jsou postupně zřizovány polooborné učebny – např. pro přírodopis, matematiku, zeměpis. Vedení školy se snaží vytvářet dobré podmínky pro výuku i ostatních předmětů. Základy informatiky získávají žáci ve dvou nových počítačových učebnách, z nichž jedna byla pořízena v rámci programu INDOŠ. Učebny slouží pro hodiny ostatních předmětů z důvodu velmi dobrého vybavení učebními programy. Tělesná výchova probíhá v prostorné tělocvičně, na hřišti s atletickou drahou a v nově vybudovaném tělovýchovném sálku. Pro praktické činnosti je k dispozici rozsáhlý pozemek, cvičná kuchyňka a dílny.

Kabinety jsou vybaveny starším fondem didaktické techniky a učebních pomůcek. Ten je v posledních letech modernizován. Na 1. stupni jsou v kabinetu uloženy i kompenzační pomůcky pro potřeby vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro výukové účely slouží i školní knihovna. Jsou zde uloženy sady knih, které využívají učitelky pro společnou četbu v hodinách českého jazyka – čtení.

V kabinetech matematiky a zeměpisu je dostatek tabelárních pomůcek, nástěnných map, souborů žákovských atlasů, obrazových publikací a videokazet. Pro výuku fyziky chybí větší počet laboratorních vah.

Kabinety společenskovedních předmětů jsou vybaveny základními pomůckami – především mapami a sadami dějepisných atlasů, sadami slovníků a jazykových příruček. K dispozici je audiotéka a videotéka.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle Vzdělávacího programu Základní škola č.j.16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků č.j. 25 018/98-22, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů podle Učebního plánu č.j. 21 968/96-2 a v přípravné třídě podle Vzdělávacího programu Přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí č.j. 25 484/2000-22. Učební plány jsou upraveny podle podmínek školy. Ve spolupráci s FK SIAD Most jsou na 2. stupni ve všech ročnících vytvořeny tzv. „sportovní třídy,“ v nichž žáci – fotbalisté klubu - mají vytvořeny podmínky pro studium, tréninky, uvolňování na zápasy a soustředění. Hodiny tělesné výchovy navíc v rozsahu tří hodin v rámci volitelného předmětu „pohybové aktivity“ vede hlavní trenér žákovské kategorie, který je pro tuto činnost zaměstnán školou jako externí učitel.

V učebním plánu tříd „C“ s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů a tříd „A,“ nebylo dodrženo minimum 6 hodin v předmětu výtvarná výchova od 6. do 9. ročníku. Kontrolou třídních knih tříd „A“ bylo dále zjištěno, že v předmětu zeměpis od 6. do 9. ročníku byl vynechán tematický celek „Politická mapa dnešního světa.“ V celkovém plánování sledovaných předmětů došlo od minulé inspekce k výraznému zlepšení v plánování na 1. stupni a v předmětech dějepis a fyzika na 2. stupni. Plánování občanské výchovy však nadále probíhá podle učebnic, nikoli podle osnov. Rovněž zápisy literatury v třídních knihách nižších tříd 2. stupně jsou nekonkrétní a nedokladují plnění či neplnění osnov. Ostatní zápisy v třídních knihách průkazně zachycují průběh vzdělávání a plnění osnov deklarovaných vzdělávacích programů.

Vedení školy provádí kontrolu naplňování učebních osnov při hospitační činnosti, podle předložených tematických plánů, které si každý vyučující vypracovává, a kontrolou třídních knih. Svými kontrolními mechanismy uvedené nedostatky nezjistilo.

V letošním školním roce škola integruje 32 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Všichni žáci mají kvalitně zpracované individuální vzdělávací programy (dále jen IVP), podle kterých učitelé ve většině sledovaných hodin postupovali. Na tvorbě těchto programů se podíleli kromě výchovné poradkyně a třídního učitele i další pedagogové, kteří zajišťují vzdělávání těchto žáků, speciální pedagog, dyslektický asistent a odborník z pedagogicko-psychologické poradny a speciálního pedagogického centra (škola integruje dva žáky s kombinovaným postižením). S individuálními vzdělávacími programy byli prokazatelným způsobem seznámeni zákonní zástupci žáka. Ti jsou také v pravidelných intervalech seznamováni s vyhodnocováním a tvorbou nových IVP.

Pestrá je nabídka volitelných předmětů. V tomto školním roce je žákům 7. – 9. ročníku nabídnuto celkem 8 předmětů – informatika, pěstitelství, domácnost, mluvnické praktikum, anglická konverzace, praktikum z fyziky, chemická praktika a pohybové aktivity. Výuku vhodně doplňují exkurze.

Stavba rozvrhu ve všech ročnících respektuje psychohygienická i didaktická hlediska vzdělávání žáků základní školy. Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy upravuje Vnitřní řád školy. Je vytvořen s ohledem na podmínky školy, vytváří dostatečný prostor pro rozvoj osobnosti žáka, zahrnuje práva i povinnosti žáků. Bezpečnostní hlediska a hygienická pravidla jsou zakotvena v provozních řádech všech odborných pracoven, vyvěšených na viditelném místě.

System výchovného poradenství poskytuje žákům kvalitní servis v oblasti profesní orientace a pomoc žákům s individuálními a vzdělávacími problémy. Oba výchovní poradci úzce spolupracují se školním metodikem primární prevence v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Velmi účinná je spolupráce s pedagogicko-pedagogickou poradnou, střediskem výchovné péče, informačním poradenským střediskem úřadu práce a výchovnými poradci středních škol. Funkční je přenos informací k ostatním učitelům, bloky výchovných poradců jsou zařazovány do programu pedagogických rad. Informovanost žáků je zajištěna formou nástěnek. Mimo stanovené konzultační hodiny učitelé vycházejí vstříc individuálním požadavkům žáků a zákonných zástupců. Výchovní poradci jsou členy výchovné komise, která se schází operativně v případě potřeby. Na jednání komise jsou zváni rodiče problémových žáků.

Činnost metodiky primární prevence je zaměřena na prevenci zneužívání návykových látek, na posilování zdravých mezilidských vztahů, na prevenci šikany, násilí a intolerance. Pro žáky všech tříd jsou zařazovány besedy s odborníky. Vývoj problémových žáků je systematicky sledován a vyhodnocován, opatření jsou přijímána.

Informační systém školy směrem k rodičům je promyšlený, umožňuje rychlý a včasný přenos informací. Zákonní zástupci získávají potřebné informace prostřednictvím sdělení v žákovských knížkách, webových stránek, na pravidelných třídních schůzkách, dnech otevřených dveří a také kdykoli po dohodě s vyučujícími. Žáci jsou informováni prostřednictvím svých zástupců v žákovské samosprávě. Informace jsou rovněž předávány na třídních hodinách nebo operativně třídními učiteli.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Přípravná třída

K datu inspekce bylo k pravidelné docházce zapsáno 15 dětí, přítomno jich bylo 12. V letošním roce jsou do přípravné třídy zařazeny děti s odkladem školní docházky. Z nich pouze tři nenavštěvovaly mateřskou školu. Výuku v přípravném ročníku zajišťuje speciální pedagožka s bakalářským vzděláním.

Příprava dětí na školní docházku zahrnující rozvoj smyslového vnímání, motoriky a rozumovou výchovu je koncipována do ročního plánu práce a je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Pro všechny děti jsou na základě pedagogicko-psychologického vyšetření vypracovány individuální vzdělávací plány s konkretizací specifických náprav a využívání názorných, manipulačních a kompenzačních pomůcek. Průběžné plnění těchto plánů je pravidelně vyhodnocováno a jsou přijímána další opatření k úspěšnému rozvoji dítěte. Třída využívá zařízení školní družiny, kde jsou velmi vhodné prostorové podmínky. Funkční vybavení nábytkem splňuje podmínky k pracovnímu zapojení žáků i k jejich relaxaci a skupinovým činnostem. Celkový vzhled třídy je velmi příjemný a podnětný. Výzdobu tvoří nástěnky přibližující činnosti z běžného života dětí a jejich rodičů, trojrozměrné manipulační pomůcky (oblékačí figura, zavazovací bota apod.). Veškeré manipulační pomůcky jsou dětem volně přístupné a ČŠI zaznamenala jejich účelné využívání.

Organizace dne, program i délka vyučovací jednotky je pevně stanovena rozvrhem hodin, vyučující ji však operativně přizpůsobuje potřebám a momentálním možnostem dětí. Vhodným rozvržením programu, uspořádáním dne a respektováním potřeb dětí je kladen značný důraz na dodržování psychohygienických zásad.

Ke všem činnostem byly děti motivovány momentem překvapení, ve sledované výuce byly vedeny k dokončení zadaného úkolu, k pozorování a uplatnění vlastních zkušeností. Každé dítě mělo možnost prožít radost z úspěšného plnění úkolu, ve třídě vládla příjemná pracovní atmosféra.

Dokumentace zachycující obsah výchovy a vzdělání je vedena formou zápisů v třídní knize. Osobní dokumentace dětí je vedena na katalogových listech, k nimž jsou přiřazeny žádosti rodičů o přijetí do přípravné třídy, Rozhodnutí ředitele školy a doklad o odkladu školní docházky. Velmi dobrá je spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, zejména při zpracování individuálních vzdělávacích plánů. Rodiče jsou informováni o práci svých dětí při každodenním styku, prostřednictvím informativních notýsků, na třídních schůzkách a při veřejných vystoupeních dětí na besídkách. Děti přípravné třídy se účastní také projektového vyučování ve škole, pracují ve vybraných dílnách dle svých schopností. Do činnosti v těchto dílnách mají možnost se zapojit i rodiče žáků školy.

Průběh a výsledky činnosti přípravné třídy jsou velmi dobré.

První stupeň

V průběhu inspekce se uskutečnily hospitace ve všech třídách a ročnících prvního stupně. Pozornost byla věnována zejména průběhu a výsledkům vzdělávání v českém jazyce a jeho všech součástech, matematice, hudební a výtvarné výchově. V době konání inspekce proběhl i den projektového vyučování.

Učitelé se připravují na všechna výuková témata v širším časovém rámci. Současně zohledňují individuální vzdělávací potřeby integrovaných žáků a v potřebné míře konkretizují probírané učivo, jež plynule navazuje na předcházející témata.

Nekvalifikovanost se negativně projevovala pouze u jedné vyučující, a to v oblasti stavby hodiny a v malé pestrosti volených forem a metod práce.

Prostorné a esteticky podnětné učebny jsou vybaveny výškově vyhovujícím žákovským nábytkem, základní didaktickou technikou, nástěnnými přehledy učiva českého jazyka a matematiky, obrázky, demonstračními mapami a výzdobu dotvářejí výtvarné práce žáků. Žáci účelně pracují s učebnicemi a pracovními sešity. Učitelky využívají v potřebné míře všech dostupných pomůcek, některé pomůcky třídicího charakteru si vytvářejí sami. Pro doplnění probírané látky je využíván nakopírovaný materiál.

Většina sledovaných vyučovacích hodin byla účelně vnitřně členěna. Pestré organizační formy (frontální, skupinové i individuální) a metody práce směřovaly k plnění poznávacích i hodnotových cílů a podporovaly osobní rozvoj žáků. V rámci skupinových prací měli žáci možnost používat vlastní postupy řešení zadaných úkolů a velmi dobře bylo pracováno s chybou. Výrazně menší možnosti mají žáci v oblasti používání různých informačních zdrojů, a to zejména z důvodů nedostatku potřebných encyklopedií a naučných slovníků ve třídách. Výuka je vedena věcně správně a plně respektuje didaktické a psychohygienické zásady vzdělávání, tempo výuky je vzhledem k věku a možnostem žáků přiměřené. Učitelky vřazují do hodin relaxační chvílky v nejrůznějších formách.

Ve sledovaných hodinách byla zřejmá vnitřní i vnější motivace. Učitelky vhodně motivují nově probírané učivo, využívají zkušeností žáků z praktického života a mezipředmětových vztahů. Žáci byli vyučováním plně zaujati a aktivně se zapojovali do všech činností. Za dobré výkony byli vyučujícími kladně hodnoceni.

Interakce a komunikace je založena na vzájemně dobrých vztazích. Učitelé vytvářejí prostor pro sociální rozvoj žáků, upevňování jejich sebedůvěry a vedou žáky k vzájemné ohleduplnosti a toleranci.

Pro hodnocení vědomostí a dovedností žáků využívají učitelé kromě klasifikace známkou i jiné formy hodnocení (např. pochvaly apod.). Ze zápisů v žákovských knížkách vyplývá, že struktura a frekvence hodnocení neopomíjí žádný předmět, téma nebo činnost.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou na prvním stupni velmi dobré.

Český jazyk, občanská výchova, dějepis

Hospitace proběhly u všech sedmi učitelů, kteří sledovaným předmětům vyučují. Z nich je pouze jedna učitelka nekvalifikovaná, ale tato skutečnost se negativně neprojevila, a to ani v oblasti odborné ani metodické.

Všechny hodiny byly připravené, měly jasně stanovené cíle a učivo navazovalo na předchozí látku. Náročnost učiva byla přiměřená v českém jazyce a občanské výchově, v dějepisě někdy učitelé zabíhali do přílišných podrobností, jež byly i součástí zápisu. Většina pomůcek na sledované předměty je umístěna ve třídách, kam žáci docházejí za učitelem, takže jejich využití bylo přirozenou součástí všech sledovaných hodin. Běžně byly používány dějepisné mapy a atlasy, v hodinách literatury pak audioukázky, v hodinách občanské výchovy a mluvnice žáci často pracovali s kopírovanými pracovními listy.

Z forem a metod práce převažovala frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací, ale tyto metody byly využity vhodně vzhledem k probíranému učivu a počtu žáků ve třídách. Nové učivo bylo většinou vyvozováno spolu s žáky formou kladení problémových otázek. Učebnice žáci často využívali k vyhledávání a třídění informací, v hodinách českého jazyka bylo dobře pracováno s chybou. Psychohygienu vyučování byla zajišťována především střídáním činností, méně často i zařazením relaxační chvilky.

Úvodní motivací bylo většinou sdělení cíle hodiny a pokynů k organizaci, průběžná motivace však byla častá a výrazně se projevily především mezipředmětové vztahy, výchova k vlastenectví a využití vlastních zkušeností žáků.

Interakce a komunikace byly – s výjimkou jedné hodiny – korektní a vstřícné. Prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru žáků byl přímo úměrný probíranému učivu a učitelé ho poskytovali především v hodinách občanské výchovy a literatury.

Běžné bylo ocenění výkonu a pokroku pochvalou. Některé učitelky mají propracovaný systém průběžného hodnocení, který jim umožňuje i konkrétní hodnocení v závěru hodin. V ostatních hodinách bylo závěrečné hodnocení práce povšechné a odbývalo se zároveň se zvoněním. Kontrolou vybraného vzorku žakovských knížek bylo zjištěno, že v předmětu občanská výchova mají žáci zapsáno velmi málo známek, v ostatních předmětech je frekvence známek optimální.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, občanská výchova, dějepis jsou velmi dobré.

Matematika a zeměpis

Celkem bylo sledováno třináct hodin, z toho devět hodin matematiky a čtyři hodiny zeměpisu. Ve všech hodinách navazovalo probírané učivo na předcházející témata, byly konkretizovány přiměřené cíle učiva.

Jeden učitel má vzdělání pro jiný stupeň školy, ale tato skutečnost neměla negativní vliv na odbornost výuky. Všichni ostatní pedagogové jsou odborně a pedagogicky způsobilí a vyučují předměty své aprobace.

Používané učebnice tvoří souvislou ucelenou řadu, byly však využívány zřídka. Učitelé dávali přednost vlastním příkladům napsaným na tabuli nebo je diktovali žákům, což nebylo vhodné k aktuálnímu stavu třídy s méně úspěšnými žáky. Běžně byl využíván kopírovaný materiál, žakovské atlasy (s informačními daty), nástěnné mapy a v jedné hodině počítače s výukovým programem (třída byla rozdělena na dvě skupiny a v počítačové učebně pracovali žáci pod dohledem jejího správce). Zařazení videonahrávky bylo pouze formální.

Psychohygieně nebyla věnována patřičná pozornost, vlastní tempo mohli žáci uplatnit jen v některých hodinách a časté střídání činností bylo méně obvyklé. Převládala frontální práce

žáků. Někdy při ní byly zadávány problémové úkoly, jindy byla prokládána samostatnou individuální nebo párovou prací, po níž vždy následovala kontrola správnosti. Dvakrát byla zařazena týmová práce, jednou jako příprava pro příští hodinu, podruhé byla zakončena prezentací výsledků včetně vyvozených závěrů, ke kterým žáci došli čerpáním podkladů z informačních zdrojů. Individuální přístup byl uplatněn při dopomoci aktuálně méně úspěšným žákům nebo z hlediska kvantitativního množství úkolů. Méně bylo realizováno hledání dalších možných způsobů řešení.

V úvodu vyučovací jednotky byli žáci vždy seznámeni s programem hodiny, motivováni byli až v jejím průběhu buď zajímavou úlohou, vyprávěním zajímavostí nebo poukazem na využití učiva v praxi či známkou. Učitelé podněcovali zájem žáků o výuku využitím jejich zkušeností.

Vztahy mezi učiteli a žáky byli korektní, stanovená pravidla komunikace byla dodržována. Žáci dostávali prostor pro vyjadřování vlastního názoru, dovedli diskutovat a byli vedeni k souvislejšímu vyjadřování. Verbálně byla podporována jejich sebedůvěra.

Při hodnocení byla nejčastěji využívána slovní pochvala. Individuální zkoušení žáka bylo příliš jednoduché a nenásledovalo zhodnocení výkonu ani zdůvodnění klasifikace. Pokud se objevilo závěrečné hodnocení práce, pak jenom všeobecné, mnohdy vůbec ne, ale bylo zaznamenáno ocenění pokroku. Většinou mají rodiče častou frekvencí známek v žákovských knížkách dostatečný přehled o výsledcích vzdělávání svých dětí.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika a zeměpis jsou velmi dobré.

Přírodopis, chemie, fyzika

Sledované předměty vyučuje celkem šest učitelů, jejichž kvalifikovanost a pedagogické zkušenosti se pozitivně odrazily na kvalitě výuky zejména po stránce odborné a věcné správnosti.

Rozvržení učiva na školní rok obsahově koresponduje s učebními osnovami, jeho kontinuita mezi ročníky je zajištěna. Příprava učitelů byla kvalitní a promyšlená, učivo navazovalo na předcházející témata. Zvolené výukové cíle byly přiměřené věku, schopnostem žáků a aktuálnímu stavu třídy.

Materiální podpora výuky odpovídala realizovaným činnostem. V hodinách se nejčastěji využívaly nástěnné obrazy, fyzikální přístroje a modely, přírodniny, obrazový materiál a učebnice. V jedné hodině fyziky byl při výkladu efektivně využit zpětný projektor.

Organizace vyučování vycházela z klasického pojetí s frontálními metodami práce. S výjimkou několika hodin přírodopisu byly uplatněny kooperativní techniky učení, skupinová práce a problémové učení. V chemii jsou žákům zadávány referáty k probíraným tématům. Výklad nového učiva byl doplňován řízeným rozhovorem. Při zadávání samostatných prací absentovala diferenciací úkolů dle rozdílné úrovně dovedností žáků. V průběhu výuky učitelé v malé míře využívali zkušeností žáků a opomíjeli zdůrazňovat praktické využití probíraného učiva. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků, činnostní učení v hodinách fyziky a pohyb žáků po třídě zajišťovaly jejich relaxaci. V závěru hodin velmi často chybělo shrnutí nového učiva.

Motivace žáků byla realizována především v úvodu hodin při seznámení s učivem. Některým učitelům se dařilo žáky vhodně aktivizovat pochvalami, známkami za správné odpovědi nebo povzbuzováním za pokrok v učení. V hodinách fyziky byli žáci velmi dobře motivováni začleněním problémových úkolů.

Průběh výuky příznivě ovlivnil kvalitní verbální projev učitelů a jejich přístup k žákům. S výjimkou jedné hodiny žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace. Komunikativní

dovednosti žáků nebyly ve většině sledovaných hodin cíleně rozvíjeny. Učitelé nevyžadovali po žácích souvislý ústní projev, spokojili se s jednoslovnými odpověďmi.

Zkoušení žáků bylo vedeno ústní i písemnou formou. Žákovské výkony vyučující hodnotili objektivně. Z namátkové kontroly žákovských knížek vyplynulo, že informovanost rodičů o prospěchu žáků je plně dostačující. V závěru hodin převážně chybělo adresné zhodnocení výkonu žáků. Žáci nejsou systematicky vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledované skupině předmětů jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy v rámci kontrolní činnosti zadává v 5. ročnících testy z matematiky, kterými si ověřuje připravenost žáků k přechodu na 2. stupeň. Dále na základě srovnávacích testů ze čtení a výsledků prověrek zadávaných učiteli porovnává výsledky práce žáků v paralelních třídách. K posouzení úrovně znalostí a dovedností žáků slouží školní kola soutěží vztahujících se ke sledovaným vyučovacím předmětům a umístění žáků v okresních olympiádách a sportovních soutěžích. Výsledky analýzy vzdělávání a výchovy jsou projednávány na pedagogických radách, v případě potřeby operativně s jednotlivými učiteli.

Úspěchy žáků v soutěžích jsou veřejně prezentovány (výroční zpráva, místní tisk) a využívány jako motivační faktor pro ostatní žáky školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou na základě výše uvedených zjištění hodnoceny celkově jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- 1) V průběhu konání inspekce se uskutečnilo na prvním stupni v rámci Dne otevřených dveří tzv. projektové vyučování. Tento den je vyvrcholením dlouhodobé (několikaměsíční) přípravy metodických orgánů i jednotlivých pedagogů. Projektové vyučování má na prvním stupni již určitou tradici, do tohoto typu vyučování se zapojují žáci všech ročníků prvního stupně, ale i děti mateřských škol se kterými základní škola spolupracuje (potencionální žáci první třídy). Projekt s názvem „Řemesla a umění“ byl zaměřen na přiblížení historie našeho národa. Ve dvaceti třech výukových centrech se žáci měli možnost dle vlastního zájmu aktivně seznámit s historií a naučit se např. drátkování, dobové tance, navrhovat a vytvářet erby apod. Vyvrcholením celého projektového dne bylo setkání všech účastníků projektu na výstavě žákovských prací.
- 2) Základní škola zajišťuje v posledních čtyřech letech koncepčně velmi pestrou nabídku zájmové činnosti, aby byl volný čas žáků účelně vyplňován. Systém je založen na zájmových aktivitách garantovaných přímo školou – učiteli. Celkem škola nabízí 32 zájmových kroužků. Pestrá je i nabídka kulturně společenských akcí – návštěvy divadel, kulturních památek, výstav, besed. Žáci se aktivně zapojují do řady soutěží (předmětové olympiády a soutěže, sportovní turnaje, výtvarné soutěže), které jim umožňují srovnání úrovně svých vědomostí, dovedností a schopností s žáky z jiných škol. Pro řadu aktivit školy je charakteristická snaha o větší otevřenost školy nejen pro rodiče, ale i širší veřejnost, děti předškolního věku a další subjekty, působící v oblasti výchovy, kultury a sportu.

- 3) Zjištění z tematicky zaměřené inspekce „Multikulturní výchova,“ která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 23 082/04-21 ze dne 27. 7. 2004 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 8. 2004
2. Změna zřizovací listiny vydaná Statutárním městem Most č. 3/2004/B/13 ze dne 25. 3. 2004 s účinností od 1. 4. 2004
3. Souhlas Rady Statutárního města Most na základě usnesení č. 205/5 ze dne 7. 3. 2002 se zřízením přípravné třídy od 1. 9. 2002 na dobu neurčitou
4. Rozhodnutí ředitele školy o zařazení dítěte do základní školy
5. Vnitřní řád školy platný pro školní rok 2004/2005
6. Organizační řád školy ze dne 10. 4. 2001 platný pro školní rok 2004/2005
7. Organizační struktura školy platná od 1. 10. 2004
8. Plán práce školy na školní rok 2004/2005
9. Plán práce výchovných poradců na školní rok 2004/2005
10. Minimální preventivní program na školní rok 2004/2005
11. Zápisy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
12. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2004/2005
13. Třídní knihy VI.A, VI.C platné ve školním roce 2000/2001
14. Třídní knihy VII.A, VII.C platné ve školním roce 2001/2002
15. Třídní knihy VIII.A, VIII.C platné ve školním roce 2002/2003
16. Třídní knihy IX.A, IX.C platné ve školním roce 2003/2004
17. Katalogové listy žáků tříd VI.C, VII.C, VIII.B, IX.C platné ve školním roce 2004/2005
18. Katalogové listy dětí zařazených do přípravné třídy ve školním roce 2004/2005
19. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2004/2005
20. Namátkou vybrané žákovské knížky a sešity žáků 1. – 9. ročníku ve školním roce 2004/2005
21. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22
22. Individuální vzdělávací programy všech integrovaných žáků ve školním roce 2004/2005
23. Učební plán školy pro školní rok 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005
24. Plán kontrolní činnosti ředitele školy na školní rok 2004/2005
25. Provozní řády odborných učeben
26. Systém pro přiznání osobního příplatku a odměn ze dne 20. 12. 2002 s účinností od 1.3.2003
27. Písemné práce z českého jazyka a matematiky v 6. – 9. ročníku za školní rok 2004/2005
28. Namátkově vybrané zápisy z laboratorních prací z přírodopisu a fyziky v 6. – 9. ročníku za školní rok 2004/2005

29. Namátkově vybrané zápisy z laboratorních prací z chemie v 8. – 9. ročníku za školní rok 2004/2005
30. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
31. Časově tematické plány učitelů pro výuku sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005

ZÁVĚR

Úroveň personálních podmínek umožňuje efektivně naplňovat realizovaný vzdělávací program ve sledovaných předmětech. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků dosahuje 91%. Organizace a řízení chodu školy je na vynikající úrovni, funkční je systém výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy a jejich zájmu. Účelně je propracován vnitřní i vnější informační systém.

Materiálně-technické podmínky školy účinně přispívají k efektivnímu plnění výchovně-vzdělávacích cílů zvoleného vzdělávacího programu. Prostředí školy je funkčně a esteticky upraveno. Materiální podpora výuky byla patrná ve všech sledovaných hodinách. Starší fond učebních pomůcek je postupně doplňován a obměňován.

Úroveň vzdělávání a výchovy sledovaných předmětů je velmi dobrá. Učební plán školy je stanoven, ale byl zjištěn nesoulad v dodržení minimálního počtu hodin výtvarné výchovy. Nejsou plněny osnovy zeměpisu. Evidentní je kvalitní práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola umožňuje žákům zapojení do řady sportovních, společenských a kulturních aktivit, usiluje o větší otevřenost vůči rodičům a širší veřejnosti.

Od poslední inspekce došlo k výraznému zlepšení organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu, nadprůměrné jsou další aktivity školy vhodně doplňující vzdělávací program. Zlepšilo se materiálně-technické zázemí školy. Přetrvávají dílčí nedostatky v plnění učebního plánu a osnov.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Milan Popule	Milan Popule v.r.
Člen týmu	Mgr. Erika Bednářová	Erika Bednářová v.r.
Člen týmu	Mgr. Alena Dlouhá	Alena Dlouhá v.r.
Člen týmu	Mgr. Hana Podešvová	Hana Podešvová v.r.
Člen týmu	Mgr. Renata Schejbalová	Renata Schejbalová v.r.

V Lounech dne 22. prosince 2004

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. ledna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaroslav Haušild, ředitel školy

Jaroslav Haušild v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Poděbradova 634, 440 01 Louny . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – OŠMT, Velká Hradební 48, Ústí nad Labem	18. 1. 2005	f3-1019/05-5226
Magistrát města Most, Radniční 1	18. 1. 2005	f3-1018/05-5226
Rada školy – M. Dittrich, Komořanská 704/829, Most	18. 1. 2005	f3-1020/05-5226

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.